

وقتی در فرودگاه، مترو، ایستگاه راه‌آهن و مکان‌های دیگر به رفتار کاربران دقت می‌کنم، اغلب اوقات اینترنت موبایل‌شان روشن است و دارند از دیتا استفاده می‌کنند، حداقلش در ایران، فرودگاه‌ها و ایستگاه‌های راه‌آهن یا برخی مراکز خرید وای‌فای رایگان دارند، ولی باز هم ترجیح می‌دهیم که از اینترنت موبایل استفاده کنیم. شاید نخستین بهانه بالا بودن امنیت اینترنت موبایل نسبت به وای‌فای باشد. پس چرا در کشورهای دیگر کاربران به میزان زیاد از وای‌فای استفاده می‌کنند؟

در وب‌گردی‌های هر روزه‌ام، چندین خبر درباره راه‌اندازی شبکه **وای‌فای** در فلان کشور و شهر دنیا، توسعه وای‌فای و زیر پوشش رفتن کل یک شهر و استان در فلان نقطه دنیا، ارائه وای‌فای سریع و رایگان در کل ایستگاه‌های مترو این شهر و آن شهر یا مراکز عمومی مانند میدان‌های اصلی شهر، ورزشگاه‌ها، دانشگاه‌ها و هر جایی که مردم هستند و تجمع می‌کنند و رفت‌وآمد دارند، می‌خوانم! آن‌قدر هر روزه این خبرها را می‌بینم و می‌خوانم که دیگر عادی و تکراری شدند. وقتی خبری منتشر می‌شود که کل شهرهای افریقای جنوبی زیر پوشش وای‌فای رفتند، در ایالت کارولینای شمالی اینترنت بی‌سیم پر سرعت چند گیگابایت به مردم می‌دهند و شهروندان استرالیا به اینترنت رایگان وای‌فای سریع‌تری نسبت به شبکه موبایل دسترسی دارند، هیچ واکنشی نشان نمی‌دهم و ادامه خبر را دنبال نمی‌کنم. چون این خدمات و سرویس‌ها، عادی و جزو بایدها و الزامات مردم این کشورها است. مثل این است که بگویند در شهر تهران از میدان آزادی تا میدان انقلاب یک خط جدید تاکسیرانی افتتاح شده است.

اما همیشه با خواندن این خبرها، سروکله یک سوال بزرگ در ذهنم پیدا می‌شود و حسرتی بزرگ‌تر در من ایجاد می‌شود که چرا در ایران از این خبرها نیست؟

به این نتیجه رسیدم که ما ایرانی‌ها وای‌فای را دوست نداریم و شاید هم از وای‌فای متنفریم! این قدر که دنبال **اینترنت موبایل**، اینترنت ADSL، بسته‌های اینترنتی و دیتای موبایل هستیم؛ دنبال وای‌فای نیستیم. پس طبیعی است که اپراتورهای موبایل در ایران تمایلی به راه‌اندازی سرویس‌های وای‌فای در شهرهای مختلف ایران نداشته باشند و ترجیح دهند سرعت اینترنت موبایل را افزایش دهند، دکلهای جدید بزنند و اینترنت TD-LTE توسعه پیدا کند. هر ماه هم چند بسته اینترنتی جدید رونمایی و اخبارش را با بوق و کرنا در رسانه‌ها منتشر کنند.

وقتی در فرودگاه، مترو، ایستگاه راه‌آهن و مکان‌های دیگر به رفتار کاربران دقت می‌کنم، اغلب اوقات اینترنت موبایل‌شان روشن است و دارند از دیتا استفاده می‌کنند، حداقلش در ایران، فرودگاه‌ها و ایستگاه‌های راه‌آهن یا برخی مراکز خرید وای‌فای رایگان دارند، ولی باز هم ترجیح می‌دهیم که از اینترنت موبایل استفاده کنیم. شاید نخستین بهانه بالا بودن امنیت اینترنت موبایل نسبت به وای‌فای باشد. پس چرا در کشورهای دیگر کاربران به میزان زیاد از وای‌فای استفاده می‌کنند؟ بهانه‌های دیگر هم می‌تواند در استفاده نکردن از وای‌فای دخیل باشد، مانند کندی وای‌فای در ایران، عدم توسعه کافی یا اطلاع‌رسانی از سوی سرویس‌دهنده‌ها، عدم فرهنگ‌سازی و آموزش استفاده از شبکه‌های وای‌فای در ایران.

این‌که برای هر یک از این دلایل باید درصدی تأثیرپذیری در وضعیت کنونی را کنار گذاشت، می‌پذیریم، ولی نمی‌توانم قبول یا باور کنم که تمام تقصیرها به گردن اپراتورها و شرکت‌های اینترنتی، دولت و وزارت ارتباطات، شهرداری‌ها و هرکس دیگری غیر از کاربران است؟

جالب است در خیری که چند هفته پیش خواندم، حتی دانشگاه‌های دولتی و گاه بزرگ ایران هم به‌جای توسعه وای‌فای یا زیرساخت‌های شبکه‌های بی‌سیم، سعی کرده‌اند با همکاری اپراتورهای موبایل، دکل‌های BTS در محوطه دانشگاه یا کنار ساختمان‌های خوابگاه‌ها نصب کنند که دانشجویان به اینترنت موبایل با قدرت و سرعت خوبی دسترسی داشته باشند.

تا به امروز چند بار از متولیان و مسئولان، یک وای‌فای پرسرعت مطالبه کردیم؟ چرا سراغ مدیر آی‌تی دانشگاه، مدرسه، مرکز خرید، رستوران، موزه و مکان تفریحی نمی‌رویم تا از کندی وای‌فای یا در دسترس نبودن یا عدم امکان اتصال و استفاده آن گله و شکایت کنیم؟

وقتی برای چند دقیقه اینترنت موبایل یک اپراتور در یک شهر قطع می‌شود، تمام کانال‌ها و شبکه‌های اجتماعی مملو از پست‌هایی است که این اتفاق را گزارش می‌کنند و به گوش وزیر ارتباطات می‌رسانند و مطالبه‌گری دارند، ولی آیا تا به امروز شده به‌دلیل قطعی یک وای‌فای در فلان فرودگاه و ایستگاه راه‌آهن یا محوطه خوابگاه اعتراض کنیم و حساسیت نشان بدهیم؟

متأسفانه ضریب نفوذ وای‌فای در ایران، با ضریب نفوذ اینترنت همراه یا اینترنت‌های کابلی قابل‌مقایسه نیست. در گزارش‌ها و آمارها هیچ‌گاه به میزان استفاده از وای‌فای اشاره نمی‌شود؛ اگرچه استفاده از وای‌فای عمومی در ایران نباید بیشتر از چند درصد باشد. بیشترین سهم را دیتای موبایل و بعد ADSL دارد. شاید تنها جایی که وای‌فای را به اینترنت همراه ترجیح می‌دهیم، درون خانه‌مان باشد. به‌محض این‌که به خانه می‌رسیم، دیتای موبایل را قطع و وای‌فای را فعال می‌کنیم. تحلیل این رفتار کاربران در کنار دلایل عدم استقبال یا استفاده از وای‌فای عمومی رایگان در نقاط مختلف شهرها می‌تواند نتایج و نکات بسیار مهمی را روشن کند. در یادداشت‌های قبلی اشاره کردم که وای‌فای در دهه اخیر، نه یک سرویس اضافه و تجملاتی، بلکه یکی از ضرورت‌های توسعه شهری و افزایش سواد عمومی در کشورها است. وای‌فای فقرزدا است و دسترسی به اینترنت پرسرعت را با قیمت کمتر برای تمام شهروندان و عموم جامعه امکان‌پذیر می‌کند. وای‌فای می‌تواند بسیاری از معضلات و آسیب‌های جوامع مانند آلودگی هوا، ترافیک، هزینه‌های بالای استفاده از اینترنت و سرویس‌های آنلاین، دانش عمومی و فقر فرهنگی را کاهش دهد و یک حوزه بسیار مستعد برای راه‌اندازی استارت‌آپ و کسب‌وکارهای مدرن و نوظهور است. فعلاً که باید با حسرت‌ها سر کرد تا آینده چه شود!

تاریخ انتشار:

25 شهریور 1397

نشانی منبع:

<https://www.shabakeh-mag.com/opinion/13788/%DA%86%D8%B1%D8%A7-%D8%A7%D8%B2-%D8%A7%DB%8C%E2%80%8C%D9%81%D8%A7%DB%8C-%D9%85%D8%AA%D9%86%D9%81%D8%B1%DB%8C%D9%85%D8%9F>